

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicorum, Et Aliorum
Ecclesiasticorum Speculum**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Clericorum sacro ordine initiatorum matrimonium contrahentium poenæ.
cap.xii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

a Greg. lib. 11. moral. c. 2. et 3. raptorem ad culpam. Nil autem sic ad eodendum de
b Greg. lib. 16. moral. ca. ult. si clericorum carnalium appetitum valet, quam vi videtur
 quisque hoc quod viuum diligit, quale sit mortuum
 penset.

*Clericorum sacro ordine initiatorum matrimonium con-
 trahentium pena. CAP. XII.*

ETSI supra satis demonstratum est, clericos sacro
 initiatos matrimonium contrahere non potest
 men quia nunc in illam calamitatem deuenit
 vt non obstantibus sacris canonibus, multi sacerdotum
 diaconi vel subdiaconi matrimonium contraxerunt
 maiorem decretorum, & canonum contemptum
 rum quoque poenas olim à sanctis Patribus de
 commemorare non pigebit. Calixtus autem Papa
 ty presbyteris, diaconis, & subdiaconis matrimonium
 contrahere penitus interdixit, & contracta ab illis
 bere disiungi; & personas contrahentes ad peniten-
 tiam redigi iuxta sacrorum canonum definitio-
 dicauit; propterea, quòd huiusmodi copulatio, que
 contra ecclesiasticam regulam constat esse contra
 matrimonium non sit. Alexander verò tertius
 modo huiusmodi matrimonia dissolui, verumtamen
 illas, cum quibus contraxissent, abiurari voluit, ab or-
 dinum executione suspendi, nisi ad mortuum
 rium ire vellent, & ibi condignam poenitentiam age-
 re. Innocentius secundus Papa decreuit, vt hi, qui in
 ordine subdiaconatus, & supra uxores duxerint, benefi-
 cio, atque ecclesiastico beneficio careant. In concilio
 Neocæsariensi statutum est, quod presbyter, si uxorem
 duxerit, ab ordine deponi debeat; quod si fecerit
 fuerit, vel adulterium commiserit, extra ecclesiam
 ci, & ad poenitentiam inter laicos redigi oportet.
 Verum quia hi incontinentiam suam per
 tem parentum fere excusant, dicentes, quòd à
 sacrorum ordinum susceptionem coacti sint, vt ab
 eunte aetate blanditijs pelli, idcirco non malum
 inconueniens foret, vt in obseruationem redacta
 constitutio concilij Tolotani secundi, cuius sacro
 verba: De his, quos voluntas parentum à p

*c. c. presbyteris.
 dist. 27.*

*d. c. presbyte-
 ris. dist. 27. et
 c. ut lex conti-
 nentiae. 27. q. 1.*

*e. c. ex lora-
 rum, qui cler-
 vel voue. mat.
 cont. p. ff.
 f. c. decernimus
 dist. 28.*

*cap. 1. c. c.
 presbyter. dist.
 28.*

*Excusatio quo-
 rundam de sua
 incontinentia.*

*h. cap. 1. c. c.
 de his. dist. 28.*

ante annis clericatus officio macipauerit, id statuimus
 celebrandum, vt mox de tonsi, vel ministerio lectorum
 traditi, in domo ecclesie sub episcopali presentia a Præ-
 positio sibi debeant erudiri. At vbi octauum decimum
 etatis sue compleuerint annum, coram totius cleri,
 plebique conspectu voluntas eorum de expetendo con-
 iugio ab Episcopo perscruteur: quibus si gratia casti-
 tatis Deo inspirante placuerit, & promissionem casti-
 monie sue absque coniugali necessitate sese sponde-
 rint venturos, hi tanquam appetitores arctissimæ viæ,
 leuissimo Domini iugo subdantur, ac primum subdia-
 coni ministerium habita probatione professionis suæ à
 vicésimo anno suscipiant. Quod si inculpabiliter, ac
 innocenter 20. & 5. annum peregerint, ad diaconi offi-
 cium si adimplere id posse ab Episcopo probantur) pro-
 moueri debent. Cauendum est tamen his, ne quando
 suæ sponsonis immemores, aut ad terrenas nuptias, aut
 ad lurtuos concubitus vltro concurrant: quod si fortè
 fecerint, vt sacrilegij rei ab ecclesia habeantur extranei.
 Quos autem voluntas propria interrogationis tem-
 pore desiderium nubendi persuaserit, cõcessam ab Apo-
 stolicam auctoritatem auferre non potumus, ita vt cum pro-
 uocato etatis in coniugio positi renuntiaturos se pari
 contenti operibus carnis sponderint, ad sacros or-
 dines aspirant. Clemens verò quintus Papa in concilio
 Vniuersali Vniuersali; clericos in sacris ordinibus constitu-
 tos, tanto timore postposito in suarum periculum a-
 riamum matrimonia contrahentes, cupiens refræna-
 re non poenæ ab huiusmodi eorum temeritatis auda-
 cia, ipsos excommunicationis sententiæ ipso facto de-
 creuit subiacere: Præcipiens ecclesiarum Prælati, vt il-
 los, quos eis constiterit taliter contraxisse, excommu-
 nicatis publicè tam diu nuntient, seu à suis subditis fa-
 cant nuntari, donec suum humiliter recognoscetes
 penam, separentur ab inuicem, & absolutionis obti-
 nent beneficium mereantur per prædicta; iuribus, quæ
 contrahentibus alias poenas imponunt in nullo vo-
 lunt derogari. Si qui verò clericorum infra subdia-
 conum acceperint vxores, beneficia, si quæ habent,
 ipso iure, & facto vacant, & ad ipsa relinquenda, si opus
 sit,

a nunc preter
 concilij Tridentini dispositio-
 nem sess. 23. de
 resor. cap. 11. à
 vicésimo sech-
 do anno susci-
 piunt.

b 1. Corinth. 7.

c Clem. unica.
 de consang. &
 affin.

Beneficiorum
 matrimonium
 contrahentium
 poena.

Et ij sit,

a c. 1. ibi
gl. f. Hoit. 10.
And. & Pa-
nor. de cler. cō-
iugat.
b d. c. 1. et ibi
gloss. et DD. de
cleric. cōiugat.
c c. 2. & ibi
Ponor. Qui
cleri. vel vouc-
tes. & c. & c.
si quis sacro. in
fin. 27. q. 1.
d Panor. in c.
at si clerici. de
iudic. & in c.
ut clericorum.
de vit. & ho-
nest. cler. & in
ca. de adult. et
Paul. Grill. in
tract. de pœn. et
Diaz. in pract.
erim. cap. 77.
e c. si qua mo-
nacharum. c. si
quis Episcopus
c. virgo. c. vir-
ginibus. 27. q. 1.
f Panor. in c.
at si clerici. de
iudic. et in c. pe-
nit. de purgat.
can. et in c. mo-
nasteria. c. ut
clericorum. de
vit. et hon. cler.
hippol. in repe-
tit. l. v. m. c. c.
de vapt. virg.
Grill. in tract.
de pœnis. &
Diaz. in pract.
erim. can. c. 77.
g c. si quis Epi-
scopus. 27. q. 1.
h c. sciendum.
27. q. 1.
i c. 23. et c. vir-
ginibus. 27. q. 1.

fit, distinctione ecclesiastica compelluntur. Sed in subdiaconatu & alijs superioribus ordinibus vxores cepisse noscuntur, eas vxores dimittere, & penitentiam agere de commisso per suspensionis, & communicationis sententiam iure veteri pontificio compellendi quoque sunt, cum iuramento quod eas vxores ad se non recipient, neque admittent.

Stuprum virgini profana, vel sacra, aut filie spiritus inferentium poena. CAP. XIII

Cum eo pro dolor, multorum ecclesiasticorum deuenit impietas, & luxuria, ut non tantum libidinem suam scortis explere, virginibus deflorare non formident, siue illae sacrae, siue profanae sint, quae illis debeatur poena dicendum est. Quae indubitata sit, non minorem poenam debentur ijs, qui virginem constuprauerint, quam alijs scortatoribus, de quibus abunde supra egimus. Illarum singulariter de hoc crimine tradunt Doctores, quod clerici sacris initiati virgini profane vitium obnoxii prater depositionem, & vltra dotem, quam tenentur soluere, imponenda sit illis poena pecuniae vel corporalis, ut scilicet fustibus caedantur.

Si vero virginem sacram deflorauerint, ad ordine sacro deponendi sunt, & priuandi omnibus beneficijs, & detrudendi in arctum monasterium, seu cellam, ad agendam poenitentiam iuxta personam, quantum ad delicti continuationem, & scandalum populi datum est. Siquidem in sexta generali Synodo constitutum est: Si quis Episcopus, presbyter, diaconus, aut subdiaconus, aut lector, aut psalmista, aut organista cum muliere sanctificata Deo moechatus fuerit, aut naturae. Et cum Deo consecratarum foeminae in corpore per votum propriae sponsionis, & verba sacrosanctis, Deo consecratae sint templa, ideo violationem sacrilegi, & iuxta Apostolum filij perditionis dicuntur. Vnde in concilio Tiburicensi: Virgines sacris se quosdam temere sociare cognouimus, quos ad Deum propositum, incesta fœdera sacrosanctis miscere, quos protinus aequum est à sacra communione